

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. XI. Patientia Prælatorum in tolerandis subditorum molestijs; ex
eadem prima Epistola.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

& cum sua & aliorum vtilitate; & postea in aeterna vita dabit eis vltimū & gloriosissimum piorum ipsorum laborum praemium. Id enim totum completur, quod dixit Deus Sacerdotibus ac Ministris templi sui: *Quis est in vobis qui claudat ostia, & incendat altare meum gratuito? Hoc est: nullus est vestrum, etiamsi minimum obeat ministerium, qui gratis tamen mihi seruiat: omnibus enim liberaliter pro labore suo in hac & in futura vita praemium reddo,*

i Malach.
1. 10.

CAPV T XI.

PATIENTIA PRAELATORVM IN TOLERAN-
dis improborum subditorum molestiis: ex eadem prima
Epistola.

ALTRA VIRTUS, OB QVAM CHRISTVS D. N. Episcopum hunc Ephesinum laudat, est patientia & tolerantia: a Scio, inquit, laborem & patientiam tuam, quam laudo & approbo, & in ea glorior; & iterum addit: *patientiam habes, & sustinisti propter nomen meum, & non defecisti.* Quid autem mirum, quod tantam habuerit patientiam, quem Dominus attentè aspiciebat oculis misericordiae, & ipsemet iuuabat seipsum tunc, faciendo quicquid poterat. Et hoc est quod refert Sanctus Marcus: Christum Dominum Nostrum cum in monte oraret, eius verò discipuli in mari nauigarent: *b vidisse eos laborantes in remigando: eò quòd esset ventus contrarius eù.* Et circa quartam vigiliam noctis venisse ad eos, ambulantem supra mare, & dixisse eis: *confidite ego sum, nolite timere.* Et ascendisse ad illos in nauim, & cessasse ventum. Quid enim hoc aliud fuit, quàm nos monere, quòd gubernare saepe idem sit, quod remigare? nec possit Ecclesiae ac Religionis navis bene dirigi, nisi magno labore remigando: ob ingentes difficultates, quae in gubernatione oriuntur ex tribus partibus. Primum ex parte ipsiusmet Praelati, qui est homo carnis, ac proinde defatigatur laborando, & agendo cum tot personis, ad eò sibi naturaliter repugnantibus: ex quo mille tædia, tristitia, afflictiones ac repugnantiae oriuntur: contra quas necesse sit remigare. Aliæ proueniunt ab ipsamet nauis, & ijs qui gubernantur; grauitate ferentibus, per mare illud nauigare, per quod Praelatus eos ducit; quia vellent aliam tenere viam, magis iuxta suum palatū. Est autem necesse magnam vim adhibere sicut in remigando: vt illos deducant per viam, qua Deus vult. Aliæ difficultates proueniunt à ventis contrariis, qui Dæmonum eorumque ministrorum astutiā exurgunt. Quis autem poterit innumeras molestias referre, quae boni Praelati patientiam probant & exercent? Qui

a Apocal.
2. 2.

b Marci
6. 48.

Opus de sex
alio Serap.
c. 5.

C. 6.

c Cant. 1. 6.
Serm. 19. in
Cantica.

Tract. 5. c. 3.
Tract. 6.
c. 140

d Luc. 1. 4.

c Proverb.
14. 29.

rum catalogum prolixum confecit Sanctus Bonaventura: sed earum ta-
men maximè sunt onera illa, quæ secundo capite retulimus. Eum premie-
curarum & occupationū multitudo, quæ fluctuum instar alię aliis succe-
dunt; spirituales temporalibus; & animarū curæ, cū sollicitudine reddunt
ad sustentanda corpora, & miserias reparandas. Exercent eundem grauissi-
ma aliquorum subditorū ingenia: qui, vt supra dicebamus, sunt leones,
pardi, lupi, & vrsi ex vi constitutionis naturalis. Torpor quoque, & exi-
guus aliorum profectus; mutabilitas & inconstantia in bono: qua in vna
hora amittunt laborem multorum annorum; inobedientia ac resistentia
male mortificatorum; ingratitudo multorū, quibus dum benefacit, red-
dunt ei malum; vexantes eum suspicionibus, murmurationibus, querelis
& malis alijs verbis. Quid autem dicam de occasionibus, quas ei adferunt
æmuli & candidati, inuidia in eū permoti; falsi Magistri, & filij huius se-
culi cū suis multis persecutionibus: quæ censetur succedere illis, quibus
Iudæi, Hæretici, ac Tyranni persequebantur primos Ecclesiæ Episcopos:
de quibus sponta cōqueritur, cum dicit: *csilij matris mee pugnaverūt contra
me.* Aptè autem (ait Sanctus Bernardus): os vocat *filios matris sue*, & non
Patris: eò quod non sint verè filij Dei; sed naturæ, corruptæ culpa & alijs
miserijs, quas ab Eua matre sua traxerunt. Contra hos omnes pugnare ac
remigare debet bonus Prælatas, quāuis magno labore adhibito ac defa-
tigatione. Accipiens inde consolationem: quod Christus Dominus & ad-
uocatus noster sit in cœlesti monte apud Patrem suum, & inde videat i-
psius laborem in remigando: & quāuis interdū dissimulet; nec solatia sibi
sibilia spiritualiū feruorū ei præbeat, vt eius patientiam probe; & ipse la-
bore suo plus promereatur: opportunè tamen veniet super aquas, & hoc
modo veniendi docebit eum, ne in mari laborum ac difficultatum sub-
mergatur; sed sit omnibus superior in virtute Dei, qui ingreditur ipsam
nauim, & expediet omnes difficultates; & imperabit ventis vt quiescant.

Ad hæc omnia necesse est Prælatos fortissimam induere lorica[m] pa-
tientia, ac tolerantia in prædictis tribus gubernationis molestijs. Fortè
enim propterea Christus Dominus ter hunc Episcopum laudauit de paci-
entia & tolerantia, & quod non defecerint in his laboribus. Persuadeat
itaque sibi Prælati, summi momenti esse eis hanc virtutem, ob rationes
superius positas de Confessarijs & Concionatoribus: quæ multò maiore
locum habent in ipsis: vt qui maiorem Christinam perfectionem profi-
teatur: cuius lapis lydus est ipsa patientia. Que (vt ait S. Iacobus Apo-
stolus) *d opus perfectum habet*: ita vt omnia opera patientia perficiantur. Et cum
teneantur bono exemplo esse suis subditis; contendere debent, vt in to-
lerantia emineant. Nihil enim est, quod ita illos ædificet atque patientia:
de qua diximus, quod etiam ipsa miracula & prodigia excellat. e Patientia
etiam

etiam (vt ait Salomon) *multa gubernatur prudentia* & si nouit ferre, indicia dat magnae sapientiae, & suae gubernationis fidem consequitur, & utilitatem, quam ex semente admonitionum & reprehensionum colligere intendit. Nam quemadmodum subditi, in quos semetis illa iacitur, *fructum adferunt in patientia* (vt dixit Saluator noster) ita & ipsi Praelati; Et *Agrycula* (vt ait S. Iacobus) *expectat preciosum fructum terrae, patienter ferentes; donec accipiant temporaneum & serotinum.* Haec corda expugnat, ac de eis triumphat: quia per eam oues lupos ipsos vincunt, vt supra est dictum. Ac propterea Salomon dixit: *h meliorem esse patientiam, pro fortis: & expugnatore urbium.* Quae tamen neque sine patientia expugnantur: nam potius i *Romani* (vt ait Scriptura Sacra) *possederunt omnem locum consilio suo & patientia.* Et Praelati per eandem sicut Domini suorum & aliorum cordium; & vt Christus dixit *possidebunt animas suas.* Denique omnia promissa, quae facit Deus, adiuuandi eos viis & mediis mox explicandis, praesupponunt patientiam, quam Apostolus dicit esse *in necessarium ad reportandas promissiones.* Contra vero Praelatus impatiens, facit se detestabilem, & contemptibilem: *Impatiens enim* (vt ait Salomon) *exalta stultitiam suam, suaeque virtutis defectum manifestat; subditos scandalizat, affligit, & a se fugat: quia non audent cum ipso agere, timentes aspera illius responsa, ac dicentes: non ipse est filius Belial, ita vt nemo possit ei l. qui.* Adeo vt, quantum res valde sit necessaria, etiam ipsimet Praelato: timent eam ei indicare, eo quod ostendat, se grauiter ferre quod dicitur. Ex quo fit vt *o turbet domum suam,* & (vt ait Salomon) *excitet in ea & possideat ventos murmurationum,* ac diffusionum: quibus tota domus est plena: quia quisque remedium quaerit proprium, etiam si per media prohibita: ne cum eo agant quitam duriter cum ipso agit. ideoque optant, & student murare Praelatum: nam *spiritum ad irasendum facilem, quis poterit sustinere?* aut quis poterit habitare cum Praelato furioso? Necesse certe est subditum esse valde perfectum: qui Praelatum ferat adeo imperfectum. Cumque plura a Praelato in hoc genere sint exigenda, quam a subdito: equum est Praelatum induere heroicam patientiam, ad dissimulandas ac tolerandas imbecillitates, & impatientias subditi: ne deserat Ecclesiam sibi a Deo commissam: etiam si Sathan sedem suam in ea locet; ipsumque persequatur: Dominus enim vult, vt eam Praelatus non deserat: vt apparebit ex iis, quae scripsit in tertia Epistola ad vnum ex his Episcopis. Non paueat, nec fugiat officium ob graues subditorum mores: pro talibus enim necessarius est bonus superior. Si **MAGISTER** virtutum expellit a se ignaros & vitiosos: quem docebit? si medicus fugit aegrotos, cui medebitur? Si **Dux** belli pugnae se subtrahit: quomodo victoriam cum gloria obtinebit? Si mercator negotiationem, ex qua ingens lucrum habere potest, intermit

f Luc. 8. 16.

g Iac. 5. 7.

C. 4.

h Prouerb.

6. 32.

i Malach.

8. 3.

k Luc. 21. 19.

l Hebr. 10.

36.

m Prouerb.

4. 29.

n 1 Reg. 25.

17.

o Prouerb.

11. 29.

p. 8. 14.

Ex Bonauē-

tura supra.

Epist. 73.

q & Paralip.
15. 70.

Iudi. 8. 3.

I Prom. 15. 30.

I Matt. 20.
12.Timo 2.
Tract. 3. c. 13.u' Tim. 3. 3.
x Titi 17.Epist. 8. ad
Demophilu.

rat, aut deserat: quomodo locupletabitur? Non rectè facis (dixit S. Bernardus cuidam Abbati cupienti officium deserere propter subditorum repugnantiam) nam *in quantum grauaris, in tantum lucraris: & in quantum iuraris, in tantum tibi tua premia minuis: & quò grauius est onus, et amplius adfert lucrum.* Boni subditi alleuiant onus: sed etiam imminuunt meritum: parum enim habes, quod agas, aut patiaris in eis gubernandis: insolentes autem subditi, vt laborem augent, ita & meritum: occasionem tibi præbent euadendi in virum valde Sanctum. Ac propterea permisit Christus D. N. inter suos duodecim Apostolos esse vnam Iudam, qui ipsum exercebat: vt sic exemplo esset charitatis, patientiæ, & humilitatis Prælati ipsi. cum ea illis euenit fors, vt malos aliquos haberent subditos: quos studeant patienter ac dextre emollire, & bonos redde-
re: q confortamini, inquit, Deus, & dissoluantur manus vestra. erit enim merces operi vestro. Manus Prælati (ait Bonauentura) sunt diligentiam agendo; & patientia in tolerando: hæc debent semper esse eleuata in bonum subditorum, & Dominus eorum labores remunerabit. Quod si subditi fuerint ingrati: in eo Prælati consolationem suam ponat: quod Deus obsequij ipsius non obliuiscetur. Et intelligat: eum hanc ingratitudinem permittere, ne ipse ob humanos respectus laboret; sed propter ipsum Deum: cum videat malè sibi ab hominibus retribui. Si quando aduertit turbationem & rebellionem inter suos: ne manu, vt dicitur, armata, & violenter aggrediatur, vt eam sopiat: sed mollia prius adhibeat media, & patienter agat: sicut Gedeon qui blandis & mollibus rationibus *requisescere fecit spiritum virorum Ephraim, quo turbauit contra eum.* Quod si subditi furiosos se exhibeant in corripientem: ne rationibus cum eis contendat; sed mansuetudinem induat: nam vt sapiens dixit: *responsio mollis frangit iram, sermo durus suscitatur furorem.* Quare si de ipso murmurent: taceat vsque ad suum tempus; aut sui rationem tranquille, & pacificè reddat: sicut fecit: *Pater familias ille cum operarijs murmurantibus, quòd nouissimos fecisset ipsis payes, qui diutius laborauerant, vt suo loco diximus.* Quod si adhuc importuni, & pertinaces essent: non descendat ad contentiones, quæ maiores proferunt discordias; sed tunc quidem dissimulet, vt magis opportunè feliciùs rem peragat, etiam premendo magis: v. *Episcopum (ait Apostolus) oportet non esse litigiosum, non percussorem, sed, modestum, & non iracundum, sed pacificum;* nec vnquam ostendere, quòd aliquid faciat, quasi in vindictam: etsi enim Zelo iustitiæ aut pietatis aliquid faciat; nullum tamen vindictæ genus admittere debet; memor admirandi illius exempli, quod refert Sanctus Dionysius de Sancto Carpo Episcopo, qui ad eò iratus est in quendam gentilem, qui peruerterat Christianum quendam: vt à Deo peteret vindictam.

Qui statim fuit spiritu raptus, & vidit duos homines iuxta quendam profundissimum puteum, iam iam in eum ruituros: ex quo quidem serpentes prodibant, & eorum pedibus sese implicabant, vt eos deijcerent. Cumque Episcopus id libenti animo videret; & optaret vt omnino ruerent: eleuauit oculos in caelum, quod vidit apertum, & Christum D. N. multis millibus Angelorum stipatum. Qui immensa sua charitate, & mansuetudine descendit e caelo, vt miseris hominibus auxilium adferret; manumque suam porrigeret, ne in puteum ruerent, accurrentibus etiam Angelis ad illos retinendos: Conuersus autem ad Carpum dixit: *Percute aduersum me, & vindictam sume in me: paratus sum enim iterum mori pro salute hominum, & vt a peccatis recedant. Tu autem attende, vt tibi melius sit in hoc puteo cum serpentibus manere, an in comitatu Dei & eius Angelorum, qui sunt clementes? Sic enim ei insinuauit, quod vindictae desiderium eum praecipitaret in infernum; mansuetudo autem, & clementia deduceret ad caelum; & quod Deus oderit Praelatos furiosos, ac vindictae cupidos; diligit vero patientes & mansuetos. Et hoc insinuauit Christus D. N. duobus discipulis dicentibus ei: y Domine: *vu dicimus, vt ignis descendat de caelo, & consumat hanc ciuitatem quae te non recepit? Ipse autem respondit eis: nescitis cuius spiritus estis. Filius hominis non venit animas perdere, sed saluare: nec ita gubernare debetis alios, quasi flammam ita ex ore proijciatis; sed amoris, & visceribus commiserationis tolerare illatas vobis iniurias, & opprobria. Hoc idem intendebat Christus, cum in nocte suae passionis dixit S. Petro, educenti gladium & percutienti Pontificis seruum: mitte gladium tuum in vaginam. Calicem quem dedit mihi Pater. non bibam illum? Docere enim voluit: neminem vindicare debere iniuriam auctoritate propria. Et quamuis sit Princeps aut iudex: non debet cum ira & rancore gladium educere, vt illatam sibi iniuriam vliscatur. Quare nec Praelatus materiali gladio vti debet ad hanc vindictam; sed quisque, quod ad se atinet, bibere debet calicem laborum occurrentium, cum magna patientia.**

y, Luc. 9. 54

Ioan. 38. 11.
Matth. 26.
52.

(. . .)